

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Czajkowski (przewodniczący)

SSN Marek Siwek

SSN Jacek Widło (sprawozdawca)

w sprawie z protestu A. D.

przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego,
przy udziale:

1) Prokuratora Generalnego,

2) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,,

3) Przewodniczącego Okręgowej Komisji Wyborczej w W.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 10 lipca 2019 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 3 czerwca 2019 r. A. D. (dalej jako: „skarżący”), na podstawie art. 241 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 684; dalej jako: „KW”), wniósł protest wyborczy przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego przeprowadzonych w dniu 26 maja 2019 r. W piśmie, do którego dołączono kilka załączników, skarżący zarzucił „dyskryminację” jego oraz reprezentowanej przez niego Fundacji [...] z siedzibą w W. z uwagi na pominięcie go w spisie wyborców uprawnionych

do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w W..

A. D. nadał przedmiotowy protest w dniu 3 czerwca 2019 r. w placówce pocztowej operatora publicznego kierując go do Sądu Rejonowego w W. (k. 34 akt sądowych). Protest doręczono do Biura Podawczego wskazanego Sądu w dniu 5 czerwca 2019 r., skąd tego samego dnia przekazano go do Biura Podawczego Sądu Okręgowego w W.. Ostatecznie został nadany przesyłką pocztową do Sądu Najwyższego w dniu 13 czerwca 2019 r. (k. 35 akt sądowych), do którego wpłynął w dniu 19 czerwca 2019 r. (k. 2 akt sądowych).

Wszyscy uczestnicy niniejszego postępowania (Prokurator Generalny i Państwowa Komisja Wyborcza – pisma z dnia 25 czerwca 2019 r., Okręgowa Komisja Wyborcza w W. – pismo z dnia 25 czerwca), wnieśli o pozostawienie ww. protestu wyborczego A. D. bez dalszego biegu, z uwagi na niewniesienie go do Sądu Najwyższego w terminie.

W dniu 9 lipca 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynęły kolejne pisma skarżące, które wzięto pod uwagę przy rozstrzygnięciu sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy, jako złożony po terminie, podlega pozostawieniu bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 101 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyborów na zasadach określonych w ustawie. Przepis art. 336 KW stanowi, że do protestów wyborczych i postępowania w sprawie stwierdzenia ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego stosuje się odpowiednio przepisy art. 241 do 246 tej ustawy. Na mocy art. 241 § 1 KW, protest przeciwko ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia wyników wyborów przez Państwową Komisję Wyborczą w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

Należy zauważyć, że obwieszczenie Państwowej Komisji Wyborczej o wynikach wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego zostało ogłoszone

w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 28 maja 2019 r. (Dz.U. z 2019 r., poz. 989). Oznacza to, że w świetle jednoznacznego brzmienia art. 241 § 1 KW, termin na złożenie protestu wyborczego upływał z dniem 4 czerwca 2019 r.

Tymczasem skarżący złożył protest wyborczy do Sądu Rejonowego w W.. Protest został ostatecznie przesłany do Sądu Najwyższego w dniu 13 czerwca 2019 r. i wpłynął do niego 19 czerwca 2019 r. Jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 8 listopada 2011 r., sygn. akt III SW 162/11, protest wyborczy wnosi się do Sądu Najwyższego bez pośrednictwa innych organów. Zachowanie terminu do wniesienia protestu wyborczego bada się z uwzględnieniem daty nadania pisma bezpośrednio do Sądu Najwyższego w polskiej placówce operatora publicznego.

W tym przypadku, za datę skutecznego nadania protestu przyjąć należy dzień 13 czerwca 2019 r., a więc datę przesłania go bezpośrednio do Sądu Najwyższego. Czyni to zasadnym wniosek, że wniesienie protestu było spóźnione i skutkuje koniecznością pozostawienia go bez dalszego biegu.

Jedynie na marginesie poczynić należy w tym miejscu jeszcze dwie uwagi.

Po pierwsze, znaczna część treści zawartej w złożonym proteście dotyczy wyborów samorządowych przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 r., co powoduje, że podniesione zarzuty nie mogą być przedmiotem bieżącej kontroli Sądu Najwyższego.

Po drugie, podkreślić należy, że zgodnie z art. 82 § 2 KW, protest przeciwko ważności wyborów wnieść może jedynie wyborca, a więc osoba fizyczna. Prawo wybierania (czynne prawo wyborcze) w wyborach do Parlamentu Europejskiego ma obywatel polski, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat oraz obywatel Unii Europejskiej niebędący obywatelem polskim, który najpóźniej w dniu głosowania kończy 18 lat, oraz stale zamieszkuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 10 § 1 pkt 2 KW). Nie jest więc dopuszczalne wniesienie protestu wyborczego przez podmiot niebędący osobą fizyczną. Oznacza to, że protestu wnieść nie może fundacja, którą reprezentuje skarżący. W konsekwencji, za skarżącego w sprawie uznano osobę fizyczną - A. D..

Podsumowując, zgodnie z art. 243 § 1 KW, Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub

niespełniający warunków określonych w art. 241 KW. Niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu. Protest niespełniający warunków z art. 241 KW, to protest wniesiony po upływie ustawowego terminu, co ma miejsce w niniejszej sprawie.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.

a